

En kort analyse av Norges A-landslag. Carlsen. K.H. (2019). Oslo: FfK

Det er nå snart 20 år siden norsk gullalder i fotball tok slutt. Forhåpentligvis får vi i nær framtid oppleve et norsk A-landslag i et sluttspill igjen. Basert på høstens kamper ser det ikke ut som at avstanden opp til de beste lagene er skremmende stor. Dessuten opplever jeg at det har skjedd en positiv utvikling i høst. Et forslag for å vinne flere fotballkamper er å øve litt bedre og mer konkret enn andre lag, inkludert riktig bruk av kamp- og spilleranalyse. I den forbindelse undersøkte/analyserte jeg syv variabler/ferdigheter i seks omganger i fire av høstens EM-kvalifiseringskamper. Noen av disse ferdighetene har vist seg å være av stor betydning i tidligere kampanalyseundersøkelser (Carlsen 2017 & 2019).

Ferdighetene/variablene var: **1)** Å falle av for sent, **2)** dårlig/feil valg defensivt, **3)** antall pasninger gjennom ledd, **4)** antall pasninger i bakrom, **5)** unødvendig støtte, **6)** kroppsstilling offensivt og **7)** dårlig/feil valg med ball. Utvalget av kamper og omganger, og frekvens av de ulike variablene/ferdighetene kommer fram på neste side. Metoden som ble brukt var indirekte kampanalyse¹. Det må understrekes at ferdighetene bør operasjonaliseres nøyere, og analysen bør testes mer ut for å øke validiteten og troverdigheten. Hovedfunnene fra undersøkelsen er:

- Forekomsten av feil/dårlig valg uten ball defensivt forekommer oftest av de undersøkte ferdighetene, og i snitt gjorde norske spiller dårlig defensivt valg 13-14 ganger per omgang. Feil valg defensivt var nesten alltid involvert ved mål mot etter angrep i åpent spill. I tillegg er de så åpenbare at det oppleves litt merkelig at spillere på et så høy ferdighetsnivå gjør slike valg. Ofte handler det enkelt og greit om å stå stille.
- Ikke overraskende lyktes Spania oftest med å slå en pasning til medspiller gjennom Norges to bakerste ledd. På hjemmebane slo Spania totalt 45 vellykkede pasninger gjennom ledd, og som oftest gjennom Norges midtbaneleddet. At motstanderen lykkes med en pasning gjennom ledd er også en indikator på dårlige/feil valg defensivt.
- Frekvensen av variablene/ferdighetene med ball var relativt lav, men summerer man unødvendig støttepasning, lavt antall baller i bakrom og dårlige valg med ball, kan man argumenter for at gjennombruddshissigheten og antall spillsituasjoner hvor Norge kunne skapt en målsjanse kan økes ved å fokusere på enkeltspilleres valg med ball.

Å basere ferdighetsutvikling og lagutvikling i fotball basert på forskning og bruk av kamp- og spilleranalyser er en utfordrende oppgave. Uansett indikerer denne kampanalysen og tidligere undersøkelser at trenere gjør klokt i å prioritere ferdigheter knyttet til valg og utførelse defensivt.

¹ Jeg benyttet meg av kilder som jeg kjenner godt til vedrørende kampanalyse, og disse står oppført i litteraturlista.

Resultat

Variabel/ ferdighet	Spania – Norge 1.omg.	Spania – Norge 2.omg.	Sverige – Norge 2.omg.	Norge – Spania 1.omg.	Norge – Spania 2.omg.	Romania – Norge 2.omg.
Falle av for sent	1	1	1	1	3	3
Dårlig/feil valg defensivt	24	18	9	12	10	8
Pasning gjennom ledd	22	23	7	12	9	9
Pasning i bakrom	6	9	3	6	2	7
Unødvendig støtte	5	3	7	10	5	5
Kroppstilling offensivt	4	4	3	3	2	4
Dårlig/feil valg med ball	5	5	1	5	5	8

Litteraturliste

- ✓ Brackenridge, C. & Alderson, J. (1983). *Match analysis*. Coaching Foundation publication
- ✓ Carlsen, K.H. (2000). *Ballbesittelse og effektivitet i Norges A-landslagskamper 1996-1999*. Mellomfagsoppgave. Oslo: Norges idrettshøgskole
- ✓ Carlsen, K.K. (2017). *How can we reduce the number of conceded goals in football?* Oslo: FfK
- ✓ Carlsen, K.H. (2018). *Min fotballfilosofi – Kunnskapsboka om fotball som kan gi din klubb eller nasjon en overlegen utviklingsprosess*. Oslo: FfK
- ✓ Carlsen, K.H. (2019). *Et lite fotballfaglig drypp*. Oslo: FfK
- ✓ Larsen, Ø. (1992). *Angrep og effektivitet: En teoretisk analyse av angrep og effektivitet, samt en kampanalyseundersøkelse av breakdown-periodens egenart og muligheter i forhold til effektivitet i EM-88*. Hovedfagsoppgave. Oslo: Norges idrettshøgskole
- ✓ Larsen, Ø. (1997). *Kurs i bevegelsesanalyse – ballspill, MF – Trenerstudiet*. Oslo: Norges idrettshøgskole
- ✓ Larsen, Ø., Olsen, E. & Semb, N.J. (1996). *Kamp og Spilleranalyse – En innføring*. Oslo: NIH, NFF
- ✓ Olsen, E. & Larsen, Ø. (1997). *Use of Match Analysis by Coaches*. In: *Science and Football III*, (eds. T. Reilly, J. Bangsbo & M. Hughes). London: E & FN Spon, 209-220
- ✓ Olsen, E. (2011). *Spill effektiv fotball. Drillos fotballfilosofi*. Oslo: Kagge Forlag AS
- ✓ Olsen, E., Semb, N. & Larsen, Ø. (1994). *Effektiv fotball*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag